

اما فشار جمعی درنهایت بر خود نهاد فرهنگی نیز اثر گذاشت. آرنولفینی در ادامه بابت لغو برنامه‌ها عذرخواهی کرد.

این نمونه با پرونده‌های اخراج متفاوت است، اما برای درک فضای فرهنگی پس از ۱۷اکتبر اهمیت دارد، واکنشی حرفه‌ای به جنگ غزه تنها در قالب «هنرمند در برابر نهاد» شکل نگرفت؛ گاهی خود هنرمندان نیز از قسدرت حرفه‌ای و امکان تحریم فرهنگی برای اعتراض استفاده کردند.

یک الگوی چندوجهی با یک وجه مشترک
کنار هم گذاشتن این پرونده‌ها نشان می‌دهد که هزینه حرفه‌ای موضع‌گیری درباره فلسطین پس از ۱۷اکتبر ۲۰۲۳ اشکال متفاوتی داشته است، در یک دسته، مجازات یا تغییر مستقیم موقعیت حرفه‌ای قرار دارد، کنار گذاشته شدن ملیسا باررا از «جیج» قطع همکاری با سوزان ساراندون، برکناری دیوید ولاسکو از «آرت‌فروم»، رفتار کنتر ماها دخیل از جایگاه مدیریتی، پایان همکاری غسان حاج با مؤسسه ماکس پلانک و پس گرفتن دعوت دانشگاه کلن از نانسی فریزر.

در دسته دوم، لغو یا تعلیق فرصت‌های فرهنگی قرار می‌گیرد، نمایشگاه سامیه حلبی، نمایشگاه کندیدس بریتز، برنامه ویت تان نگوین، بخشی از برنامه‌های ناتان ثرال و موارد مشابه در آلمان در این گروه قرار دارند.

دسته سوم، پرونده‌هایی است که علت تصمیم درباره آن‌ها به صراحت گفته نشده است و تلاش کردند به بهانه‌های مختلف رسط دهند، مانند

Arabian Panther، جوهانا هسدا و برخی پرونده‌های رسانه‌ای، در این موارد، طرف حاکم تصمیم را به مسائل اداری، امنیتی، برنامه‌ریزی یا مدیریتی نسبت می‌دهد و اما رسانه‌ها و خود افراد ارتباط آن را با موضع‌گیری درباره فلسطین مطرح می‌کنند.

دسته چهارم نیز انصراف داوطلبانه هنرمندان است، از CTM و SXSWSW تا گریت اسکپک و هنرمندانی که آثارشان را از نمایشگاه باریبکن خارج کردند. در این موارد، فرصت حرفه‌ای از سوی

نهاد سلب نشده، بلکه خود هنرمند تصمیم گرفته است از آن صرف‌نظر کند، اسناد رسمی باریبکن و CTM نیز این تفاوت را به روشنی نشان می‌دهند، درنهایت، گروهی از پرونده‌ها نیز هزینه مالی مستقیم و قابل اندازه‌گیری دارند. در مورد جیمز بریدل، رقم ۱۰ هزار یورو جایزه به‌طور مشخص اعلام شده است. در مورد همکاری با فلسطین از حضور خود انصراف داده بودند. جشنواره نیز ضمن انتشار فهرست انصراف‌دهندگان، از تصمیم آنها تمجید یا انتقاد نکرد و اعلام کرد برنامه خود را با جایگزینی برخی اجراها برنامه رده است.

در ساوت بای ساوت‌وست، شمار انصراف‌ها بیشتر بود و مجموعه‌ای از موسیقی‌دانان و گروه‌ها با اعتراض به حامیان مالی جشنواره کنار رفتند. در گریت اسکپک نیز انصراف گسترده هنرمندان را به اعتراض به ارتباط جشنواره با بارکلیز، موضوعی که به یکسای از پرونده‌های مهم تحریم فرهنگی در بریتانیا تبدیل کرد. گزارش‌ها از انصراف بیش از یک‌سوم هنرمندان برنامه رده است.

در این پرونده‌ها هنرمند از ابتدا می‌داند که با کنار گذاشتن اجرا ممکن است دستمزده دیده‌شدن را فرصت ارتباط حرفه‌ای از دست بدهد و همین هزینه را به عنوان بخشی از اعتراض خود می‌پذیرد. **از لغو برنامه تا تغییر سیاست یک نهاد فرهنگی**
پرونده آرنولفینی نیز نشان می‌دهد که فشار فرهنگی می‌تواند در جهت عکس نیز عمل کند. پس از لغو برنامه‌های مرتبط با فلسطین، فیلم فلسطین، بیش از ۱۴۰۰ هنرمند و فعال فرهنگی اعلام کردند که همکاری با این مرکز را متوقف خواهند کرد. در اینجا هزینه احتمالی متوجه هنرمندان بود،

سخنرانی‌های «لندن ریویو او بوکس» عقب‌نشینی کرد؛ مجموعه‌ای که قرار بود یکی از سخنرانی‌های آن با عنوان «شو اما پس از غزه» توسط پاتکاج میشرآ برگزار شود.

باریبکن علت رسمی خود را مسائل مربوط به برنامه‌ریزی و فراهم نشدن تفریات لازم برای میزبانی این مجموعه عنوان کرد و بعداً از این تصمیم ابراز تأسف کرد.

پس از این تصمیم، شماری از هنرمندان و صاحبان آثار، آثار خود را از نمایشگاه «آن‌رول: قدرت و سیاست منسوجات هنر» خارج کردند. باریبکن در صفحه رسمی نمایشگاه نیز فهرست آثاری را که در همبستگی با فلسطین و در واکنش به تصمیم مربوط به سخنرانی از نمایشگاه خارج شده بودند، منتشر کرده است؛ از جمله آثار یوتو برادا، دیدریک براکنز، سیان ډیریت و منیره الصلح.

آرنولفینی
اعتراض پیش از ۱۴۰۰ هنرمند و فعال فرهنگی
در بریتانیا، پرونده آرنولفینی در بریستول شکل متفاوتی داشت. این مرکز در سال ۲۰۲۳ دو برنامه

سانسور، اخراج و بایکوت

سر نوشت هنرمندان حامی فلسطین

مرتبط با جشنواره فیلم فلسطین بریستول را لغو کرد، در واکنش، بیش از ۱۴۰۰ هنرمند و فعال فرهنگی اعلام کردند که به دلیل آنچه سانسور صادی فلسطینیان می‌دانستند، از همکاری با این مرکز خودداری خواهند کرد.

در میان امضانندگان نامه‌های چون رابرت دل نایا از گروه «هسیو آنک»، جف بارو، آدریان آتلی،

الیس آزولاد، نیکش شوکلا و شون فی دیده می‌شد. مرکز کنستفراپن براونشوایگ مواجه شد. وب‌سایت این

مرکز دلیل لغو را محدودیت ظرفیت اعلام کرد، در حالی که هودا لغو نمایشگاه را به حمایت خود از

فلسطین و استفاده از واژه «سل‌کشی» در متن پیشنهادی نمایشگاه مرتبط دانست.

لغو دوسالانه عکاسی در آلمان

شهیدالعام، عکاس و روزنامه‌نگار یگنلاکاشی و یکی از گردانندگان دوسالانه عکاسی معاصر آلمان، در نوامبر ۲۰۲۳ با لغو کامل دوره دهم این دوسالانه مواجه شد. او پس از آغاز جنگ غزه در شبکه‌های اجتماعی از حملات اسرائیل انتقاد کرده و درباره

وضعیت فلسطینیان مطالبی منتشر کرده بود. مسئولان فرهنگی شهرهای مانهایم، لودویگسهافن و هایدلبرگ اعلام کردند برخی مطالب منتشرشده از سسوی او را دارای محتوای یهودستیزانه می‌دانند و درنتیجه اعتماد لازم برای

برگزاری رویداد از بین رفته است. به دنبال این تصمیم، دوره ۲۰۲۴ دوسالانه که قرار بود در سه شهر آلمان برگزار شود، لغو شد. آلمان این برداشت را رد کرد و گفت انتقاد از دولت اسرائیل نباید با

یهودستیزی یکی دانسته شود. اصل لغو این رویداد قطع همکاری مستند به گرایش مسئولان فرهنگی آلمانی به حمایت از رژیم صهیونیستی است حتی با توجه به اینکه هنرمند خود را از یهودستیزی مبرا کرده بود.

موسیقی؛ از لغو اجرا تا کنار رفتن از جشنواره
در موسیقی الکترونیکی، پرونده Arabian Panther، دی‌جی فرانسوی – لبنانی، مورد توجه قرار گرفت. او قرار بود در ژانویه ۲۰۲۴ برای نخستین‌بار در کلوب مشهور «بره‌گهاین» در برلین اجرا دهد. خود او اعلام کرد که این برنامه به دلیل مواضع و فعالیت‌هایش درباره فلسطین لغو شده است. یک آرشيو مستقل ثبت موارد سانسور هنری در آلمان نیز لغو برنامه را به مواضع او درباره فلسطین مرتبط دانسته بود.

تکته مهم دیگر آن است که هنرمند اعلام کرد دستمزد قراردادی اجرای لغوشده را دریافت کرده بود. تصمیم گرفته آن را به سازمان «کمک پزشکی برای فلسطینیان» اهدا کند.

این بار هنرمندان خوشان کنار رفتند
در برابر پرونده‌هایی که نهادهای همکاری خود را قطع کردند، مجموعه دیگری از موارد وجود دارد که هنرمندان خودشان از فرصت حرفه‌ای کنار رفتند. در جشنواره «سی‌تی‌ام» برلین در سال ۲۰۲۴، گروهی از دی‌جی‌ها و موسیقی‌دانان در چارچوب فراخوان تحریم برخی مؤسسات فرهنگی دولتی و آلمان و همبستگی با فلسطین از حضور خود در جشنواره انصراف دادند. خود جشنواره در

اطلاعیه رسمی فهرست هنرمندان انصراف‌دهنده را منتشر کرد که نام‌هایی مانند جاپوتی، کامپبر، مانوکا هانی، اسکرچلارت و شزل در میان آن‌ها دیده می‌شود. در این پرونده هنرمندان خودشان از حضور در جشنواره کنار رفتند و در نتیجه، هزینه احتمالی از دست دادن اجرا و درآمد آن پذیرفتند.

نمونه مشابهی در آمریکا و جشنواره موسیقی ساوت بای ساوت‌وست رخ داد. شماری از موسیقی‌دانان در سال ۲۰۲۴ به حضور ارشد آمریکا و شرکت‌های فعال در حوزه صنایع دفاعی به‌عنوان حامی جشنواره اعتراض کردند و ارتباط این شرکت‌ها با جنگ غزه را مورد انتقاد قرار دادند. از جمله اسکوونگ فلاور، الیزا مک‌کلبم،

شالوم، گروه پراپر، مامالارکی، امنی و کتی‌کپ در میان انصراف‌دهندگان قرار داشتند. شمار دقیق افراد هنرندگان در گزارش‌های مختلف متفاوت بود و گروه‌های برگزارکننده و رسانه‌های مختلف اعداد متفاوتی ارائه کردند؛ بنابراین بهتر است از

«ده‌ها هنرمند و گروه» سخن گفته شود. در اینجا نیز هنرمندان خودشان از فرصت حضور و دیدشدن در یک جشنواره بزرگ موسیقی صرف‌نظر کردند و اعلام همکاری به عنوان اجرائگر افتتاحیه تور «لوپ» اد شیرن کنار گذاشته شد. طبق گزارش روبرتز، او قرار

بود در هشت اجرای باقی‌مانده از بخش آمریکایی از هزینه داوطلبانه بود. باریبکن از میزبانی مجموعه

حسن از منتقدان صریح عملیات نظامی اسرائیل در غزه بود و پیش از لغو برنامه نیز درباره شمار قربانیان فلسطینی و عملکرد دولت اسرائیل مطالب و مصاحبه‌هایی داشت.

دانشگاه؛ از پس گرفتن دعوت تا پایان همکاری

در محیط دانشگاهی، نانسی فریزر، فیلسوف آمریکایی، نمونه‌ای مهم است. دانشگاه کلن در آوریل ۲۰۲۴ اعلام کرد دعوت از فریزر برای تصدی «استادی آلبرتوس ماگنوس» را پس می‌گیرد. دانشگاه علت تصمیم را امضای نامه «فلسفه برای فلسطین» در نوامبر ۲۰۲۳ اعلام کرد. در این نامه، مواضع درباره اسرائیل، جمله ۷ اکتبر و تحریم دانشگاهی و فرهنگی نهادهای اسرائیلی بود.

دانشگاه کلن اعلام کرد این مواضع با مواضع اعلام‌شده دانشگاه درباره جمله ۷ اکتبر و روابط آن با مؤسسات دانشگاهی اسرائیل سازگار نیست. فریزر پیش از این از اواخر سال ۲۰۲۲ برای این کرسی دعوت شده بود و دانشگاه اعلام کرد در مارس ۲۰۲۴ از امضای نامه سوسکو و مطلع شده است. در این پرونده دانشگاه خود به‌صراحت دلیل

پس از ۱۷اکتبر ۲۰۲۳، موضع‌گیری درباره جنگ غزه برای شماری از هنرمندان، نویسندگان، روزنامه‌نگاران و دانشگاهیان در غرب با پیامدهای حرفه‌ای همراه شد؛ از اخراج و از دست دادن سمت شغلی تا لغو نمایشگاه، سخنرانی، جایزه و اجرای موسیقی. در سوی دیگر، گروهی از هنرمندان نیز در اعتراض به ارتباط برخی جشنواره‌ها و نهادهای فرهنگی با دولت اسرائیل یا شرکت‌های مورد اعتراضشان، داوطلبانه از این برنامه‌ها کنار رفتند. این پرونده‌ها البته یکسان نیستند؛ در برخی موارد، نهاد مربوطه صراحتاً به مواضع فرد درباره فلسطین اشاره کرده و در برخی دیگر، علت رسمی تصمیم چیز دیگری اعلام شده است. ارتباط آن با موضع

سیاسی فرد بسیار مطرح است. فهرست پیش رو مجموعه‌ای از پرونده‌هایی است که در فاصله اکتبر ۲۰۲۳ تا امروز در رسانه‌ها و بیانه‌های رسمی مطرح شده‌اند و البته شدت و نوع پیامدها متفاوت است. به همین دلیل، پرونده‌ها بر اساس نوع پیامد از یکدیگر تفکیک شده‌اند: از اخراج و قطع همکاری تا لغو فرصت‌های حرفه‌ای،

از سمت خود برکنار شد، چند روز پیش از آن، مجله نامه‌ای را منتشر کرده بود که خواستار آتش‌بس در غزه، پایان کشتار غیرنظامیان و حمایت از آزادی فلسطین بود. پس از انتشار نامه، ناشر مجله اعلام کرد نحوه انتشارش آن با فرآیند تحریریه مطابقت نداشته است.

پس از برکناری ولاسکو، شماری از اعضای تحریریه نیز در اعتراض به این تصمیم استعفا کردند. ارتباط میان انتشار نامه و از دست رفتن سمت سردبیری روشن است؛ هرچند توضیح رسمی ناشر بر مسائل مربوط به فرآیند تحریریه متمرکز بود.

پرونده استیو بل، کاریکاتوریست سابقه‌رو روزنامه «گاردین»، نیز در همین فضای رسانه‌ای شکل گرفت. بل پس از چهارده همکاری با این روزنامه با عدم تمدید قراردادش مواجه شد. ماجرا پس از آن رخ داد که گاردین انتشار کاریکاتوری از بنیامین نتانیاهو را نپذیرفت؛ در این اثر، نتانیاهو در حال آماده شدن برای کشف‌نشم خود با طری‌ای از غزه روی بدش ترسیم شده بود.

گاردین عدم تمدید قرارداد را اعلام کرد، در حالی که بل گفت در ارتباط با همین تصویر به او گفته شده بود که کاریکاتور تناعی‌کننده کلیشه‌های یهودستیزانه است. بنابراین، پایان همکاری مستند است.

در نشریه علمی «ای‌لایف» نیز مایکل آیزن، سردبیر ارشد، در اکتبر ۲۰۲۳ از سمت خود کنار گذاشته شد. ماجرا پس از بازشر یک مطلب طنز از وب‌سایت «آنین» آغاز شد که درباره بی‌ثباتی نسبت به جان غیرنظامیان فلسطینی بود. هیئت مدیره ای‌لایف اعلام کرد رفتار آیزن در زمینه

تهیه‌کننده مجموعه «جیج»، اعلام کرد باررا از قسمت هفتم این مجموعه کنار گذاشته شده است. شرکت، مطالب منتشرشده از سوی بازیگر ناقاض سیاست‌های خود درباره یهودستیزی و نفرت‌پراکنی دانست. باررا در مقابل، یهودستیزی و آزارهای را محکوم کرد و بر حمایت خود از حقوق فلسطینیان تأکید داشت. گزارش‌های بعدی نیز از قطع همکاری یک مؤسسه استعدادیابی با او خبر دادند. رقم قرارداد از دست‌رفته باررا به‌طور رسمی اعلام نشد، اما کنار گذاشته شدن او از یک مجموعه سیستمی شناخته‌شده، یک پیامد حرفه‌ای مستقیم و مستند بود. باررا پس از این اتفاق به فعالیت خود ادامه داد و در آثاری مانند «بیکبل» و «آزمون کپنهاگ» حضور پیدا کرد.

سوزان ساراندون نیز چند روز پیش از این اتفاق با پیامد حرفه‌ای مواجه شد. این بازیگر آمریکایی در ۱۷ نوامبر ۲۰۲۳ در تجمعی در نیویورک در حمایت از فلسطین سخنرانی کرد و خواستار ادامه بیان مواضع در حمایت از فلسطینیان شد. چهارروز بعد، آژانس استعدادیابی «یو تی‌ای» تأیید کرد که ساراندون دیگر مشتری این مؤسسه نیست. رسانه‌ها این تصمیم را در ارتباط با سخنان او درباره جنگ و حمایت از فلسطین گزارش کردند.

در پرونده ماها دخیل، مدیر ارشد بخشی فیلم آژانس معتبر «سی‌ای‌ای»، پیامد حرفه‌ای شکل دیگری داشت. دخیل پس از بازشر مطالبی در شبکه‌های اجتماعی درباره جنگ و استفاده از تعبیر «سل‌کشی» با واکنش داخلی مواجه شد. او به هیئت مدیره آژانس کناره‌گیری کرد و از یکی از مسئولیت‌های ارشد خود در بخش فیلم کنار رفت، اما او به دلیل فشارهای شرکت بعداً بابت محتوای منتشرشده مجبور به عذرخواهی شد. نویسنده‌ای مانند آرون سورکین نیز در واکنش به این ماجرا همکاری خود با سی‌ای‌ای را ترک کرد.

اخراج در یک نشریه هنری
در حوزه هنرهای تجسمی، دیوید ولاسکو، سردبیر مجله معتبر «آرت‌فروم»، در اکتبر ۲۰۲۳

